

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyilvánterék és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztí önszegélyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadtaknak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
Daube G. L. és társánál és Hornál.
Brünnen: Stern M.

Nyilvántérét 10 kr.

Hirdetések jutányosan számítattak.

Az első díjazással egybekötött lóvásár Muraszombatban.

Lótenyésztésünk fejlődésére az utóbbi évtizedekben legnagyobb hatással kétségkívül azon apaállatok voltak, melyeket részint egyesek buzgalma, részint a m. kincstár jóakarata folytán tenyésztőink állataik fedezésére használtak.

Vidékünk lovai többnyire a nori faj keresztjezése s minél tovább megyünk Muraköz felé, annál tisztább nőrifajra találunk.

A muraszombati gazd. fiók-egylet előtt, midőn az Iván-napkor tartott lóvásár rendezését elhatározta, azon cél lebegett, hogy egyrészt ezen loányaggal megismertesse a vevőközönséget, különösen a lóvasuttársaságokat, mert ezen lófajok lóvasutaknál leginkább megfelelők, másrészt pedig díjazással serkenteni a gazdaközönséget, hogy minél jobb minőségű lovak tenyésztésére törekedjék.

A lóvásár megtartása ügyében teendő intézkedések végrehajtására kiküldettek gróf Batthyány Zsigmond elnökle alatt: gr. Szápáry Pál, báró Pável Rammingen Albert, Kodolics Rikárd, Vlasisits Nándor, Utassy Béla, Schweinhammer János, Metzker Mátyás, Csorna Jenő, Mintsek Gáspár, Sinkovich Kálmán, Kúhár István, Skrabán Iván, Vratrics Iván gazd. e. tagok.

A bizottság működését azzal kezdte meg, hogy felszólította az ügy iránt érdeklődő

testületeket s egyes nagybirtokosokat díjak adományozására. E felhívásnak volt is eredménye, mert a következő adományok folytak be:

A Vasmezei gazdasági egyesület	200 kor.
A muraszombati gazd. fiók-egylet	200 >
Reiszig Alajos, mint a lótenyésztési bizottság elnöke	100 >
Gróf Batthyány Zsigmondné	50 >
Kladziwa József nagybirtokos	40 >
Fünfkirchen grófné	20 >
Muraszombat város urbéresei, mint vásárjog tulajdonosok	40 >
Báró Pável Rammingen Albert	20 >
Délvasmezei takarékpénztár	20 >
Muraszombat község	20 >

adományozott vidékünk ezen aktuális ügyének előmozdításához.

Továbbá felhívta az urbéreseket, mint a vásárjog tulajdonosait, hogy alkalmas vásártérrel gondoskodjanak.

A vásár napja bár esővel köszöntött be s egész délutánig folyton esett, mégis szép loanyag lett felhajtva díjazásra; végig tekintve a kiállított lovakon, szép jövőt lehetett jósolni a muraszombati lóvásároknak.

Egyik lókereskedő, a ki tehát ez ügyben szakember, egész határozottan kijelenté, hogy itt feltalálják a nagy városok lóvasuttársaságai a nekik megfelelő loanyagot. Csak az a baj, hogy ezen tervezett lóvásár,

mely évről évre ugyanazon napon szándékolatik megtartatni, összeesik a varaszi nagy lóvásárral; ezen kellene segíteni. Amint az első ítélet biztatólag hathat az intéző körökre, úgy hiszem, hogy az érintett bajon is segítve lesz.

A díjazásra felhajtott: 26 mén, 76 kanca s 43 mén- s kanczacskó, de ezen kívül még számos lovat láttunk, melyek díjakra nem pályáztak, hanem csak lóvásárra hajlattak.

Hogy a bírálatalaposan s mégis gyorsan történjék meg, két bírálóbizottság alakult. Az első bírálóbizottság tagjai voltak: Gróf Batthyány Zsigmond elnökle alatt: Utassy Béla, Rösler Károly, Kúhár István, Skrabán Iván.

A második bírálóbizottság tagjai pedig voltak: br. Pável Rammingen Albert elnökle alatt: Balcz Aladár, Schweinhammer János, Metzker Mátyás, Fodor Benő.

A két bírálóbizottság serényen munkálkodott s csak így vált lehetővé, hogy az eredmény már d. u. 2 órakor ki volt hirdethető.

A bírálóbizottság eltekintett attól, hogy a díjak egyik része könnyű s a másik része nehéz lovak jutalmazására volt szánva, s az előirányzott összes díjakat a következő lovaknak ítélte oda:

I. díj 20 koronát Martinecz Miklós,

A „Muraközi” tárczája

A muraközi nép lakodalmi szokásai.

Írta: Gőnczi Ferencz.

IV.

A templomba indulás előtt ismét az első-násznagy hallatja szavát. Hosszu beszéde végén a menyasszonynak azt kívánja, hogy utja legyen oly szerencsés, mint hajdan Mózesé, midőn Izrael népet az egyiptomi fogságból kiszabadította.

Végre sorba állnak az induláshoz. Rendesen gyalog mennek. A menetet az egyik vendég hívó nyitja meg, kezében az elmaradhatlan zászlóval. Utána néhol 10—20 fekete posztóruhába öltözött legény halad. A násznép többi tagjai — vidékek szerint — különböző sorrendben mennek. A hegyvidéken az egyik főfély leghátul ballag, nehogy valaki elveszthesen. Az uton süteménydarabokat dobálnak a nézők közé.

Alsó-Muraköz drávamertő részében egész harcziás kinézése van a lakodalmi menetnek. A násznép kocsi vagy gyalog megy, körülötte a kapitány, hadnagy s káplárok löháton, katonás ruhában, oldalukon karddal. Ha rendes kardra nem tehetnek szeri, fakard is megteszi. E szokás hihetőleg a törökvilágból eredt; a közeli Kanizsa várából ki-kicsapó török őrseg ellen akart védelem lenni a menyasszony esetleges elrablása megakadályozására.

A menyasszony a legtöbb helyen fehér szoknyát magyaros fekete menté („mentenica”) vesz fel esküvője alkalmával. Homloka felett széles s magas koszoru ékeskedik. A megeseit nőknek nem szabad fejükre koszorut tenni. A férfiak bokrétaival s rozmaringággal díszítik kalapjaikat.

Nászmenetnél a zene elmaradhatlan. A síkvidékeken többnyire a Rákóczy-, Hunyady-, Klapka-indulókat huzzák, a hegyes részekben, hol a trombita s szegényebbeknél a harmonika képezi a zenei instrumentumot, a polka s szerény mazurka is beválik kiserő zenének.

Hegyvidéken a menyasszony egy nagy, felbokrétazott kalácsot visz a templomba s azt a pap számára az oltáron hagyja. A násznép enni és innivalót visz magával, miknek egy részét a templomból kijövet mindjárt el is fogyasztják.

A vidéki falvakbeliek esküvő után rendszeren korcsmába térnek, egy kis időöltés végett („za zamudek”). Egyes helyeken csak este felé térnek haza.

A hazajövetel benn a községben ép oly zavarral történik, mint az elmenetel. Van is sok nézőjük, minden kapuban egy csomó, kik a násznépet s egyes tagjait ugyancsak kritika alá veszik. A legtöbb — természetesen — a menyasszonynak jut ki; mert nem jelentéktelen dolog ám, hogy éppen ő, a menyasszony, mikép tudja magát ünnepléses, komoly helyzetébe belelaltatni.

Közel a lakodalmas házhoz a zenészek egy szomorú bucsudalt zendítenek rá, melyre a násznép is rákezd:

„Hódi mili, hódi,
Pak mi dober bodi

Tiraj kočis konje
Svi katani svoje.

Da mi mili ne bo
Pota poznaval,
Da mi dimo ne bo
Odhajal.”

(„Gyere édes, gyere s légy jó! Hajtsd kocsis a lovat, mindegyik katona a magát. Hogy ne fogja édesem az utat ismerni, nehogy elhagyhasson.”)

A menyasszony sir, a násznép könnyezik. Ez alatt elértek a lakodalmas házhoz; bemennének, ha — lehetne; előbb egy csomó fogós kérdésre kell megfelelniük.

— Hol voltatok, mit hoztatok? — kérdik belőlük.

— Meghottuk a házasság szentségét! — felelnek vissza.

— Mit hozott a menyasszony a koszoru alatt?

— A férje nevét!

— Mikor nyertett az Isten lova (a számár) akkorát, hogy az egész világ meghallotta?

— Mikor a Noé bárkáján volt!

Egész özöne hangzik ki az ilyféle kérdéseknek, melyek miatt néha jó ideig kell a nász népnek az ajtónál várakoznia.

Benn a szobában a menyasszonyt az anyja szentelt vízzel locsolja meg, a szakácsné pedig egy kalácsot tör ketté s azt az uj pár között felosztja, a mi azt jelenti, hogy ezután maguknak kell kenyerükről gondoskodniuk. Továbbá közösen isznak egy pohárból; a pohárban maradt bort a menyasszony feje felett hátra önti. Néhol a földre elébe helyezett vizet kancsót kell felöntenie, hogy majd könnyebben szülhessen, a

muraszentesi lakos 4 éves világspej ménje nyerte el 136 értékszámmal.

II. díjt 20 koronát Kúhár János nemesdi lakos 2 éves ménje 126 értékszámmal.

III. díjt 15 koronát Piv József, mártonhelyi lakos 2 éves ménje 120 értékszámmal.

IV. díjt 15 koronát Császár György, szentgyörgyvölgyi lakos 4 éves ménje 120 értékszámmal.

V. díjt 10 koronát Martinecz Miklós, mura-szentesi lakos 4 éves sötét pej ménje 115 értékszámmal.

VI. díjt 10 koronát Vrecsics Máttyás, bírószei lakos 3 éves ménje 112 értékszámmal.

VII. díjt 5 koronát Balasics János, bisztricei lakos 3 éves ménje 111 értékszámmal.

VIII. díjt 5 koronát Siftár Iván, vasnyiresi lakos 5 éves ménje nyerte el 96 értékszámmal.

Kanczák díjait a következő birtokosok lovai nyerték el:

I. díjt 20 koronát Raffel János, szarvaslaki lakos 5 éves kanczája 102 értékszámmal.

II. díjt 20 koronát Fuisz Máttyás bodó-hegyi lakos 8 éves kanczája 100 értékszámmal.

III. díjt 15 koronát Fuisz Máttyás bodó-hegyi lakos 5 éves kanczája 98 értékszámmal.

IV. díjt 15 koronát Láposa Ignác, korongi lakos 6 éves kanczája 95 értékszámmal.

V. díjt 10 koronát Zakolcs Ádám péterhegyi lakos 5 éves kanczája 93 értékszámmal.

VI. díjt 10 koronát Guit Mihály borhidai lakos 6 éves kanczája 90 értékszámmal.

VII. díjt 5 koronát Jónás István, rónafői lakos 4 éves kanczája 88 értékszámmal.

VIII. díjt 5 koronát Drávecz Máttyás, mártonhelyi lakos 3 éves kanczája 87 értékszámmal.

Méncsikók után nyertek:

I. díjt 20 koronát Lukács János, korongi lakos 1/4 éves csikaja 120 értékszámmal.

II. díjt 20 koronát Gergorits Mihály, málnási lakos 1/4 éves csikaja 97 értékszámmal.

III. díjt 15 koronát Balasics Máttyás, közép-bisztricei lakos 1/4 éves csikaja 97 értékszámmal.

IV. díjt 12 koronát Zorkó Markó lipa hóczi lakos 1/4 éves csikaja 95 értékszámmal.

V. díjt 10 koronát Vuicsák János, sürüházi lakos 2 hónapos csikaja 92 értékszámmal.

VI. díjt 10 koronát Horváth János, bisztricei lakos 2 hónapos csikaja 86 értékszámmal.

VII. díjt 5 koronát Lukács János korongi lakos 2 és fél hónapos csikaja 82 értékszámmal.

VIII. díjt 5 koronát Kozisz János, málnási lakos 3 hónapos csikaja 80 értékszámmal.

Kancza csikók után nyertek:

I. díjt 20 koronát Horváth Máttyás, csendlaki lakos 2 éves csikaja 105 értékszámmal.

II. díjt 20 koronát Nemezc Iván, muraszombati lakos 2 éves csikaja 102 értékszámmal.

III. díjt 15 koronát Vida Miklós, kóti lakos 1 és fél éves csikaja 100 értékszámmal.

IV. díjt 15 koronát Kúhár István, mezővázi lakos 2 éves csikaja 98 értékszámmal.

V. díjt 10 koronát Czigány József, bisztricei lakos 1 éves csikaja 97 értékszámmal.

VI. díjt 10 koronát Püvár Márton, bratonczi lakos 3 hónapos csikaja 96 értékszámmal.

VII. díjt 5 koronát Tütán János, barkóczi lakos 2 hónapos csikaja 94 értékszámmal.

VIII. díjt 5 koronát Krest Ignác, korongi lakos 3 hónapos csikaja 92 értékszámmal.

Elismerő díszoklevelet nyertek:

Gróf Bathány Zsigmondné, Csenlak,

4 éves kanczája, Gróf Zichy Ágost, Bellatincz 4 éves kanczája és 2 éves ménlova, Pulay Zsigmond csáktornyai lókereskedő kettős és egyes fogata.

A díjak kiosztása előtt meleg szavakban emlékezett meg Gróf Bathány Zsigmond mindazokról, kik lehetővé tették ezen díjosztást, egyuttal tudatta a jelenlevő közönséggel, hogy a befolyt díjak nem osztattak ki, a fennmaradt díjösszeg a kiadások levonásával a jövő évi lovasár alkalmával fog kiosztatni; serkentette továbbá a lótenyésztő közönséget, hogy iparkodjék minél nemesebb és szebb lótenyésztésével a vevő közönség igényeinek jobban megfelelni, mi által a muraszombati lovasárokat előmozdítja, de saját érdekét is szolgálja. Mire gróf Bathány Zsigmondné ő méltósága az oda itélt 400 korona díjat a nyertes lovasgazdáknak átadta, kik azokat hálás köszönettel s az elnök éltetésével fogadták.

Értesítők.

A helybeli alsófokú iparostanócskola 4 osztályában 101 tanuló járt a lefolyt iskolai évben. Az előkészítő osztályba 39, az I. osztályba 41, a II-ba 16, a III-ba 5 iratkozott be. Az év folyamában 15 maradt ki, 12 fölszabadult Anyanyelv névze 18 magyarnak, 4 németnek, 79 horvátnak vallotta magát; román. kath. volt 85, izraelita 16. Foglalkozását tekintve 5 lakatos, 3 köteles, 17 csizmadia, 1 kárpicos, 4 asztalos, 1 nyerges, 9 fazekas, 3 bádogos, 8 szabó, 3 fodrász, 11 stűfő, 5 kovács, 7 cipész, 2 mészáros, 2 kékfűstő, 1 kalapos, 1 nyomdász, 20 kereskedő volt a tanoncok között. Az osztályokat ismelti 30. Az intézet 800 ft államsegélyben részesült. Az intézetet Pálya Mihály polg. isk. igazgatta, kinek vezetése alatt a polgári iskolából ketten, az elemi iskolából 3-an tanították az inasokat.

A perlaki m. kir. áll. elemi fiu és éleányiskola Értesítőtét Tóth Sándor igazgató-tanító állította össze, melyből

konyhába is bevezetik. Ott, mint leendő gazdaszonyt, kötelmeire figyelmeztetik és a kemenzét nézetik meg vele. Néhol, de már csak egyes családoknál, tűzajándékot („ogenjo dar“) is áldoz. Egy tizkrajczáros dob a tűzbe, mit azonban a szakácsné hirtelen kikap s magának tart meg, hogy az Isten óvja meg őket a tűzveszélytől.

Valószínű, hogy e szokás a népek vallási fogalmának fejlődésében megállapított egyik fokozatnak, a fetisizmus cultusának maradványa. Néhol imádkozni is küldik az új párt.

Evés előtt, nyugoti Muraközben, a násznép előjárói, köztük az új párral, egymás kezét megfogva, a szokásos renben gyorsan az asztalhoz telepednek le; gyorsan azért, hogy hamarabb legyen az új párnak gyermeke.

A lakodalmi ételek, kicsit a nyugoti részeken igen sok fogásból állanak. Az általánosabbak: 2-3-féle leves, hus tormával, különféle pecsenyék s többféle tészta, köztük a „gibanica“, a délszlavok nagy részének nemzeti étel. A főbb személyeknek teletek kávé is jár.

Az ételek felhordását a vőfélyek (vendégírók) s a konyhában segédkező fehérenpöltesítik. Minden új étel felhozásánál felhangzik:

„Hvalen bode Jezuš Kristuš!
Mir vam Bog dej!
Vuni je taksi glas,
Da Jezuš i Maria pri nas.“

(Dicsértessék a Jézus Krisztus! Békesség veletek. Az a hír van künn, hogy Jézus és Mária van velünk.)

A káposztánál az első násznagy, magasra emelve a tálat, beszédet mond. A káposzta magát a mustármagéhoz hasonlítja, melynek kicsi szemből oly nagy növény nő. A káposzta is ily kicsi magból nő s nagyságára nézve még is minden kerü zöldséget felül halad. tetejére égi madarak szállnak az Isten dicsőitenei; dicsőítsük őt

mi is, az égi madarak módjára. Mig e beszédet az elsőnásznagy el nem végezte, néhol senkinek sem szabad a káposztához nyulnia.

Nyugoti vidékeken a káposzta után „napitnica“ (ivás) következik, melynél az elsőnásznagy figyelmezteti a vendégeket, hogy Istenről az ivásnál se felejtkezzenek meg.

Egy pintes üveget vesz kezébe s mielőtt innék, a következőket mondja: „Kedves Uram! Inni fogunk ezen üvegből az Atya-, Fiu- és Szentlélekisten nevében. Az üveg az összes asztalokat körüljárja, kézről-kézre adatik s elsőnásznagy szavait ismételve emelik szájukhoz. A napitnica többször meg hivatalosan körül s igen sokféle felköszöntőkre ad alkalmat. A hegyvidéken a vőfély, menyasszony és szülőikre, továbbá a lelkész, tanító s egyes szentekre is szoktak felköszöntőt mondani.

Csak a napitnica után ihatik ki-kiki tetszése szerint. A hivatalos ivást a hivatalos táncz követi, mely vidékek szerint szintén rövidebb-hosszabb szertartással megy végbe. E tánczszal bizonyos munka teljesítésének jelképezése van összekötve. Alsó-Muraközben pl. tuskót hasogatnak. A hadnagy s zászlótartónak a nyoszolyó-aszonyokkal háromszor csárdást kell járniok, hogy ezzel a tuskó szétdarabolva s eltisztítva legyen. Nyugoti Muraközben a földművelés némely munkáiróknak letánczolása szokásos. Ez igen érdekesen folyik le.

Az egyik vendég hívó a zeneszóra verbunkost kezd jerni. Hja, de így magánosan unalmas járni s nehéz kötellességnek megfelelni; nagy a sár, nem „fuvarozhat“, azért kéri a násznagyot, adjon neki egy kis segítséget. A „kis“ segítséget megkapja a kisebbik nyoszolyó-lány képeben, mivel elkezd tánczolni. De a kis segítséggel kevésre mehet tehát nagyobb segítségre hajtozik. Azt is megnyeri: a nyoszolyóasszony megy vele tánczra. Mig az sem elég; ennél is hathatósbab segítséggel most a másodnásznagyot (dever) nyeri

a másik nyoszolyóasszonyal. Most már két pár „fuvaroz“. Midőn már jó ideig tánczoltak, a vőfély elkiáltja magát: ezer! („jezero“), mi azt jelenti: hogy a fuvarozást (tánczolást) befejezték.

„Tovább“ hangzik az első násznagy részéről a válasz, s tovább kell járniok. Egy kis idő múlva a másodnásznagy kiált fel: „ezernyolcszáz!“ („jezero osemsto“) A násznagy visszafelel: „Csak tovább!“

„Ezernyolcszáznyolcvan“ kiált fel ismét valamelyik a tánczoló férfiak közül. Hiába! niceirgaom: „Csak tovább!“ hallják az új választ, s ez mindaddig ismétlődik, míg a folyó évhez (Kr. szül. ut. év.) nem érnek. Ekkor újölg jelentik, hogy munkájukkal készen vannak.

„Nem ugy, kedves gyermekeim, mondja a násznagy, a mint látjátok, szép időnk van, menjünk dologra: gyertünk szántani!“ A zeneszék ráhuznak s nekik szántaniok kell.

„A szántást elvégzeztük“, jelenti a vőfély, a zene elcsendesedése után. „Akkor menjetek boronálni“, kiált vissza a násznagy s ök — tánczokkal — ellenmondás nélkül végzik a boronálást. Ezután hantörés, perje kiszedése, összehordása, meggyújtása, hamujának szétszórása stb, következik a fentebbi alalban.

De a jó gazda kétszer-háromszor szántja ám meg földjét, azért a tánczolóknak sem érik be az egyszeri szántással s az ezzel kapcsolatos munkával. Másodsor a földet porhanyitani, harmadszor vetés alá kell szántani s mindannyiszor az első szántás alatti dolgok is velük járnak. Az utolsó szántásnál még barázdát is kell tisztogatni, vetni, s z e n t k e r e s z t e l c s i nálni a föld végére, hazajönni, s marhákat kifogni azokat az istállóba hajtani, megetetni, megetetni stb. stb. S ez így a násznagy kénye-kedve szerint csaknem a végelenséggel folytatható elöl foly is, elannýira, hogy a végkimerültség tenczoló „munkásokkal“ a nézők is kifáradnak.

kiűnőleg a tanítást a sűrű helyettesítések, szabadságolások s áthelyezések gyakran zavarták. A tanfélélt 12 tagból áll. Összesen 510 tanuló iratkozott be, kik közül anyanyelvére nézve 29 magyar 479 horvát, 9 német. Kiűnő s jeles általános osztályzatot 157-en nyertek.

Különfélék.

— **Zala-vármegye** posta és távirdaigazgatási kerületének területére újban rendszeresített biztos állásra Schulcz Antal felügyelő nevezett ki

— **Mezőgazdaság**. A földmívelési miniszter Szigethy Rezső I. oszt. erdészt a zalaegerszegi erdőhivatalhoz főerdészszé kinevezte

— **Áthelyezés**. A szombathelyi egyházmegye püspöke Gombás Elek segédlelkész Zala-Egerszegre helyezte át Alsó Lendváról.

— **Ügyezés**. Sommer Jakab kamenczi horvátországi kereskedő jegyet váltott f. hó 24-én Stren Henrik kedves leányával Henriettével.

— **Pályázatok**. A zalaegerszegi adóhivatalnál ellenőri, az ugyanottani pénzügyigazgatásnál számtisztai állásra hirdettek pályázatot

— **A községi** nagy hadgyakorlatokra fölvonuló zágrábi hadosztály auguszt. 14. és 19-ike között érkezik Csáktornyaúra, a hol 28-ig tartózkodik, miközben előgyakorlatokat végez. A katonaság gyalog, tüzér- és lovasszerekből áll. Erkezik pedig két gyalogezred 120 tiszttel, 1600 emberrel, 60 lóval, egy tüzérezred 37 tiszttel, 450 emberrel, 250 lóval és 9 lovasszázad 50 tiszttel 1200 emberrel és 1100 lóval. A két törzset 1 vezérőrnagy, 15 tiszt, 42 ember s 30 ló képezi. A katonaság egyrészt a városban, a többi a vidéken helyezik el. A tüzérséget az eddigi dispositiók szerint Szt. Rókus s Bányavár vidékén szállásolják el.

— **Gyászhi.** A sümegvárosi róm katólikus elemi iskola tanítótestülete mely fájdalommal jelenti gyászjelentésében felejtelen szeretettel kartársának Gallik Mariskának, július 21-én, hosszas, szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után tanítói működésének 18 ik évben történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tezeit folyó hó 22-én tették örök nyugalomra. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Tűzvédelem**. A falusi szegény földművelő egyik legirtóztatóbb vendége, a „vörös kakas“ f. hó 22-én d. u. 4 órakor tette borzalmas látogatását Mura-Csányban, s elrabolta 49 szegény földművelés lakházát, gazdasági épületét, takarmányát, tüzi fáját, kenyerét s többnek még ruháját is, mert jó idő lévén, a ki munkaképes volt, az mind a mezőn vagy aratott, vagy szénát, takarmányt takarított és hordott; ehez járult még a déli szél, minek segélyével a tűz oly gyorsan harapódzott el, hogy a mentési igyekezetet meggátolta. A szomszédos községek tűzoltóegyletei, valamint a lakosság részvétellel jelenek meg. Eleltek a letenyei, hodosáni, perlaki, mura királyi, dráva-egyházi, és dráskoveci, palinoveci községeknek tűzoltói, kik mindnyájan készségesen és részvétellel iparkodtak ugyan a tűz eloltására; de nem mulasztathatjuk el különös hálánkat és a lakosság háláját kifejezni a letenyei önk. tűzoltó-egyletet tagjainak, kik Tamás Gyula ur, nemesszivi főparancsnokuk vezénylete mellett példás fegyvellemmel és ügyességgel, önfeláldozó odaadással kora reggelig az oltásban tevékeny részt vettek.

Hasonlóul kell megemlékeznünk Tóth Kálmán ur főparancsnoksága mellett működött hodosáni tűzoltótestületről is. A kár hivatalos becslé szerint 14.909 frt, biztosítva volt 5.515 frt erejéig. A kárvallottak között a nyomor nagy. Felkérjük nemesszivi emberbarátainkat s a szomszédok községet könyöradományok gyűjtésére! — A könyöradományokat lapunkban fogja a kárvallott község előjárósága nyugtatni.

— **Aratás és vetések állása**. Buzából próba cséplések tartattak némely helyen s az eredmény kielégítőnek mondható. A zabon kívül már majdnem minden kalászos learatattat Talárka szépen fejlődik, Kukoricza kiűnő, semmi kívánni valót nem hagy maga után s legnagyobb részt kicsövezett, a jobb talajokban 2—3 csövet is hajtott egy-egy száron. Burgonya szintén szép, helyenként azonban a peronospora is konstálható. Burgondirépa még a legjobb földekben is gyenge. Tarlórépát mindenütt vetik. Hüvelyesek s kerti vetemények a káposztaféléket kivéve kielégítőek. Szőlő s gyümölcs-termés szépen mutatkozik. Sarjatermésünk jobbnak ígérkezik a szénatermésnél, Legelőik jól állanak.

— **Hirdetmény**. Az 1868. évi VI. t. cz. 4. §-a értelmében kiadott nagymélt. m. kir. ipar és keres. miniszterium magas rendelkezés 7. §. alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a soproni újra alakulandó kereskedelmi s iparkamrához 6 kereskedő és 6 iparosnak mint kül tagoknak választása rendeltetvén el, — minthogy a nagymélt. m. kir. ipar s kereskedelmi miniszteriumnak rendelete folytán Zala-vármegye három választási kerületre osztatván fel, választási helyül: a) Nagy-Kanizsa város székhelyül, hol Nagy-Nanizsa város, nagy-kanizsai, pacsai, letenyei, perlaki s csáktornyai járások kereskedői s iparosai 4 kereskedőt, 4 iparost; b) Keszthely város székhelyül, hol keszthelyi, sümegi, tapolcazi és szent-gróthi járások kereskedői s iparosai egy kereskedőt egy iparost; c) Zala-Egerszeg város székhelyül, hol Zala-Egerszeg város, zalaegerszegi, novai és alsó-lendvai járások kereskedői s iparosai egy kereskedőt egy iparost kamarai kültagul választanak. Választási helyül Nagy-Kanizsán, Keszthelyen és Zala-Egerszegen mindenütt a városház tanácssterme s mind a három választási helyre határnapul 1893 augusztus hó 14 ik napjának reggeli 9 órája tűzöttet ki, a mely választásra a választási joggal bíró kereskedők s iparosok hivatalos tisztelettel meghivatnak. Zala-Egerszegen, 1893 évi július hó 15-én. A bizottsági elnök

— **Egyházi ügyek**. A szent ferenczrendi szerzet — miként Kanizsáról velünk tudatják — f. hó 24-én választotta meg Nagy-Kanizsán provinciálisát, mely alkalommal többi kormányzati s személyi ügyei is elintéztet nyertek. Tartományfőnöknek egyhangulag ismét páter Horváth Lajos eddigi provinciálisat választották meg. A kormányzások segédtagjai: Rendjő Ferencz zágrábi, Vargha Vitusz siklósi, Ángyán Aurél helybeli zárdafőnökök s Vosnyák Vendel varázsdí magister philosophiae. A mi a mi zárdákat illeti, Ángyán Aurél zárdafőnök és Matyi Márk hittanár megmaradnak eddigi alkalmaztatásukban; a segédlelkészek körében azonban változás történt. Makarics Makarizs consoniatort kateketai m. nőségen Kapronezára, Zsviko Sebestyén vikáriust meg Szigetvárra rendelték, a hol az oda-váló plébániában a kápláni s hitoktatói teendőket fogja végezni.

— **Kántortanító választás**. A túske-szentgyörgyi — nyugdíjazás folytán — üresedésben volt kántortanítói állásra e hó 27-én

Bezenhofer Mihály, a csáktornya tanítóképző volt növendéke, most szent-eleki (Vas megye) népiskolai tanító, választást meg.

— **Tanítókerestetik a dráva-szent-mártoni róm. kath. iskolához Baranyamegyébe**. A készpénzfizetés 320 frt, más biztos pénzbeli jövedelemmel 400 frt. Egyéb illetményei szabad lakás, 6 hold föld, melyet a nép művel meg, s 4 öl fa. A tannyelv a magyar. A horvátul tudó pályázók előnyben részesülnek. A nem okleveles tanítók záros határidőn belül vizsgálatot tartoznak tenni. A folyamodványok Vargha Vitusz zárdafőnökre címezendők Siklósrá

— **Önműködő kocsi**. A Nagy Kanizsa melletti Szepetnek faluban egy fúrassal és faragással sokat foglalkozó ember állítólag olyan kocsit talált, melynek gépezetét csak föl kell húzni, s a kocsi szépen halad a rajtúlóval, a merre tetszik Hallomás szerint. A föltaláló nagy próbát rendez kocsijával a nagy-kanizsai főtéren.

A „Magyar Gêniousz“ a legszebb, legfényesebb és legértelmesebb képes hetilap, országoserte el van terjedve, mint az egyetlen illusztrált lap, mely diszes és fényes kiállítása mellett, az actualist tartja szem előtt. A „Magyar Gêniousz“ második éves pályafutása után bátran hivatkozhatik a művelt közönségre, hogy nem volt domináns esemény vagy szereplő egyén, a melyről vagy a kiroli már a legközelebbi számban kimerítő és érdekes illusztrációt ne közölt volna. A „Magyar Gêniousz“ megimósodva halad a megkezdett uton, támogatva a magyar irodalom kiűnőségei a legjelesebb művészeinket. A „Magyar Gêniousz“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeg a kiadóhivatalhoz (Bueapest, Erzsébet-körút 18) küldendő.

— **Péter és Bánk bán összeesküvése**. Iru Erdújhelyi Menyhért. A mű hazai történelmünk egyik kiváló érdekességet mozzanatát, az ismeretes Bánk-bán-féle merénylet tárgyala oknyomozó kutatások alapján. Értékesítve vannak benne az ujjbkkori kutatások vívmányai, az oklevelek, melyek e szenzáció merénylete érdekes világot vetnek. Tartalma az összekülvést, mint a nemzeti áramlat kiűnősését körülményeivel együtt kimerítő bőséggel tárgyalja. A könyv papirosa finom. Ára 1 frt. Megrendelhető Ujjvideken Erdújhelyi Menyhértnél.

— **Regedi savanyúvíz**. Az ismét fenyegető kolera-veszély alkalmából jónak véljük a nagyérd. közönséget ismételve a regedi savanyúvízre figyelmeztetni, mely járnyos betegségeknek nyomasztó mint valódi óvszer bizonyult kiűnőnek, hanem rendkívül kedvező vegyi tartalmánál fogva kiűnő diatikus, nevetessen a jelenlegi időszaknál megbecsülhetlen üdítő italt képez. A regedi savanyúvíz az utóbbi 2 évben föltűt nagy kedveltségre tett szert, mi jósága mellett legjobban tanuskodik. Kapható minden szőlő kereskedésben és vendéglőben. Főraktár Budapest, V. Lipótkörút 21-a.

— **A hasznos foggyógyászok közt mindenestre első sorban kiemelendő a dr. POPP, bécsi es. és kir. fogorvosnak (Bognergasse 2. sz.) híres anatherin-szájvíze**. Ezen anatherin-szájvíz már 70 év óta, mint a legkikeresebb szájgyógyász, ezer meg ezer üvegokban szállítatik a világ minden részébe. Nagyon ajánlható még dr. Poppnak növénykivonatu fogpora is, melynek napontai használata a fogak tisztaságát és épentartását sikeresen előmozdítja. Az anatherin-fogpaszta üvegégelyben, 70 kr. ép úgy dr. Popp illatos fogpaszta j a 35 kr-ért a legjobb legutányosabb szer a fogak épentartására. Az odvas. üres fogak kitöltésére legjobban ajánlhatjuk dr. Popp fogplombját, melylyel mindenki maga betömheti üres vagy odvas fogát, ezzel a fog fájdalmát s a rothadás terjedését megátalja. Ki jó és szép fogakat akar magának biztosítani, használja dr. Popp J. G. anatherin-foggyógyászereit. (Bécs, Bognergasse 2.) Különösen ajánlható még dr. Popp illatos növény-száppanna, mely a bőrt puhítja s annak fehérséget s ifju üdéséget kölcsönöz. Dr. Popp ezen készítményei kaphatók minden gyógy-szerterében és diszlikereskedésben.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošilke tiče se zadržanja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Nekaj iz gospodarstva.

Betegi rogate marhe.

Puknul je glas, kak iz vedroga neba strčela, da se vu nekoj varmagiji pojavila maršečka kuga, i da se ta nesnaga vse više širi. Prvi je skočil na noge plebanoš, ter boži na vse strani. Kormanj, varmegija i občinski poglavari poprijeli su vsa sredstva, da se nezavleče kuga i vu druge varmegije.

Nu navuk stvarja čudesa, misli si je plebanoš, ter je vu nedelju pozval vse hiže gospodare na dogovor vu školu. I doslo je ljudstvo, nu vu tolikom broju, da se skupščina morala držati pod vedrim nebom.

„Pomori si sam, pomogel ti bude i Bog!“ Ovim pozdravom odprl je plebanoš denes skupščinu, Zatim je naprvo postavil pogibelj, koja se grozi celojoj okolici i prepporučil ljudem, da sdušno vrše naredbe, koje budu izdale oblasti.

„Gdo po nemarnosti ili neposlušnosti dovleče vu koji predel maršečku kugu,“ govoril je plebanoš, „nije vrđen drugo, nego da se ga otudij blagoslov Božji, a zemlja da mu vun hiti još i mrtve kosti. Vu najveću nevolju mogu opasti vsa sela i kraji, gdě vu blago zadere ov beteg. Od sto okuženih govedah već krat komaj sa oslobodi deset do dvadeset komada!“

Govedja kuga napada vse preživače, samo da je pri ovcah i kozah vnogo blažija. Ona nepostaje pri nas sama po sebi, nego se navěk dovleče iz Rusije prek Rumunjske, Srbije ili iz Turske prek Bosne, Kada se to za istinski zna, to se je moći betega zevsema občuvati, ako se samo valjano i sdušno izvršavaju naredbe, koje su vu tu svrhu po oblastih izdane. Okani se vsakoga vraćenja od govedje kuge betežnoga živinčeta, ar je to oštro prepovedano. Evo ti pak zevsem kratkoga naputka, kak da si govedo (rogatu marhu) občuvaš od ovoga najpogibeljneseга betega.

1. Vu vrěme govedje kuge ne kupuj marhu i nepremenaj je; ako se tomu nemreš vugnuti, nepuščaj kupljene marhe odmah med domaću, negu ju 10 dni napose (ekstra) drži i pregledavaj, jeli se ne bude kaj god sumnjivoga na njoj pokazalo.

2. Drži si domaću marhu na strani, da se nezestane s tudjom marhom, koja se tim predelom goni (tira).

3. Nepuščaj stranjske ljudi k marhi, koji s marhom posla imaju, kak su maršečki trgovci i drugi vlasnici marhe, mesari, govedari, šintari itd.

4. Nepohadjaj ti niti tvoja družina okužena mesta, još menje pak okužene hiže. Zapiraj si živad, pse, svinje pak i golube, da ti iz susedstva kaj kuživa nedonesu.

5. Nejemli iz kužne hiže ničesa, kaj bi samo vu doticaj moglo doiti s marhom, na primer krme, nastelja, štalskoga orudja i drugih spravah.

6. Pregledaj marhu navěk marljivo, osobito pako vu takvo vrěme, pak ako samo kaj sumnjivoga opaziš, prijavi to odmah mjestnomu ili občinskomu poglavarstvu.

7. Pokoravaj se vsim odredbam, bile one na obrunu ili na fundanje kuge po oblastih odredjene, čim sdušnese.

Bukne li poleg vsu ovu pažnju vu kojoj hiži govedska kuga, potuku se vsa betežna i sumnjiva marha.

Da ti pako bude moguće betega vu pravo doba razpoznati, pazi na ova znamenja govedske kuge

Beteg pošimlje lehkomo zimicom, rědko drhtavicom Pri kravah je prvo znamenje, ako počmu presušavati. Preživanje prestane zevsema. Blažče drži se turobno, postaje tromo, dlaka se nakuštra S početka je balega suha. Spojnica očih i sluzavka gubice je zarumenjena, iz očih cure suze, iz nozdruva i gubice cjeđi se s početka rědka, kenese gusta tekućina. Ve nastane driskavica; proljev je smedje farbe, kenese krvavo, vonja (duhe) nenavadno neugodno. Dihanje je hitre e, blatče sknjeći, kad kad muklo zakašlja. A tak vse na gorje; izmed 5 do 8 dnevi navadno pogine.

ZABAVA.

I.

Košaraš.

U Medjimurju negde, nečem povedati gde — je živel jedan košaraš, koj je bil dosta marljiv, diela je imal dosta, košare i koše za kolesne je od jutra do kesne noći plel, dader je šibje sve pucalo, ktomu je uvijek bil dobre volje, pri dielu si je fućkal i sve bi dobro bilo, da nije imal ženu, koja mu je uvijek zmes govorila, puščala se u njegovu mestriju, te mu sad ovo, sad ono korila, akoprem se je u košariju baš tuliko razmela, koliko zajec u trubentu a maček u bubenj, te ga je stim svojem zadirivanjem negda znala iz najbolje volje u najgoršu dopeljati.

Jednoč je imal jednoga malo veksega koša iz liepoga sibja za kočijicu gospodina Tkalčića iz Hodošan plesti, pak mu se je pri tom poslu tak zgdajalo, kak se ljudem većinom zgdajja, da čim više paze, tim prije pokvare. Tak se je isnjegovim košem zbivalo te ga je više krat moral prilično daleko od-

pletati i nazad zapletati. A njegva žena? — No, ona pak ma je spočitavala, ga je već pozabil koše plesti, da s ovim košom nebu nigdar gotov, da drugi bi već toga koša bil pojel, a on ga još niti nije splel, da se bu poleg takovoga meštra gospodin Tkalčić na kolih bez koša med lojtrami vozil itd. Zjednum riečjum podjednomo mu je pod nos brnjkala te ga srdila, dok kroz duže vriemena i posle višekratnoga popravljanja je teda negda taj nesrečni koš bil gotov.

Sad si košaraš duboko zdehne i proti ženi veli: „No hvala Bogu koš je gotov!“

„No bilo je već i vrieme“ — odgovori ona. — „Ja sem ti već željela, da bi se pri njem dostaral, jer nije li to bila svojevoljnost, za kakovu goder malu falingu, pak već skoro gotovoga koša na pedenj visoko sve okolo odpletati, pak onda opet nazad plesti. — I to si ti pri ovom košu sigurno pet krat napravil. Dva tjeude predi bi bil mogel koš gotov biti.“

„Daj mira stara“ — veli on. — „Sad je ipak jeden krat dielu konec i zato reći z menom skupa: „Hvala Bogu koš je gotov.“

„Baš me briga za tvoj fušarski koš“ — odgovori ona. —

„Čuješ žena! Ja hoću, da rečeš: Hvala Bogu koš je gotov“ — veli on zapovedajućim glasom.

„Baš nebom rekla!“ odgovori ona otrešito.

„Čuješ Jana! Ja te zadnji krat zobra opominjam, da rečeš: Hvala Bogu koš je gotov, jer ako nerečeš, budemo se drugač spominjali“ — veli opet on. —

„Figu tebi pod nos“ — odgovori opet ona srdito. — „Samo mi se približi, ja ti oči zkopam.“

Muž nebudi lien, pograbi jednu onde ležeću malo debelesu šibu, te joj počme iz pleć praha stepati, a ona iz svega grla kričati, da su se susedi skup zbežali.

„A koga biesa delate“ — veli sused Golopetec, koj je na tu kriku med ostalemi tam dobežal — ter se pastavi med nje hoteci je razdružiti. — „A kaj ti je kriva, da ja bijes?“

„Kaj mi je kriva?“ — odgovori košaraš. — „Već osem tjeudni delam na tom košu, a sad kad sem ga zgotovil, neč ona zmenom zajedno reći: „Hvala Bogu koš je gotov.“

Sam njih je Bog pri nas nastanil," rekel je jeden farnik, kada je plebanoš dogotovil. „Nu jer smo denes ovdj, hvala Bogu, vu ovolikom broju skupa, naj nam dostoju opisati i druge navadneše maršečke betege. Prav se veli, da vrug nigdar nespj, a da je dobro oboružati se jako i čuvati svoj dvor. Naj nas gospon plebanoš oboružaju anda znanjem, da budemo jaki i sigurni, ako nam se kada pokažeju crni dani“

„Ja sam navěk pripraven svojemu narodu biti na uslugu," odgovoril je plebanoš; „samo nek narod i prihvaća naputke, nek bude maren i nek vrši, kaj mu savjetuju njegovu pravi i nehinjeni prijatelji, i za sigurno bude bolje. Ja bum anda drugo nedelju nastavil.“

(Drugiput dalje).

Priredil:
Gläd Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Kršćenje nadvojvode.

Vu Pulju obavljeno je vu nedelju kršćenje novorodjenog nadvojvode, sina nadvojvode Karla Štefana i nadvojvodkinje Marije Terezije. Kumoval je kakti zamjenik pape nadvojvoda Albrecht Salvator, brat majke novorodjenika. Kršćenje je obavil prečki biskup Flapp. Mali nadvojvoda primil je na krstu imena: Leo Karl Maria Ciril i Metod.

Španjolski Miramar.

Kraljica regentica španjolska sagradila si je vu blizini San Sebastiana ljetnik (palaču), koji je okrstila „Miramar“. Palača je gotova ter bude kraljevska familija već ovoga ljeta ondi sprevodila duže vremena.

Pučanstvo Švedske.

Vu Švedskoj obavljen je 31. decembra 1892 pučki popis, po kom je pučanstvo iznosilo 4.806.865 dušah. Varaš Štokholm ima 252.574 duša, Götteborg ima 107.965

dušah, šest varašov ima pučanstvo od 20 do 50.000, a desete varašov od 10 do 20.000 dušah.

Strěla odkrila izvor željezne vode.

Zadnjih dnevoj odkrila je strěla vu blizini Seiza (kotar Kastelruth) vu tak zvanom Tedasch klancu zviranjek željezno rudne vode. Strěla je vudrila vu staro drěvo, naslagalo oko kamenja i razmrskav ga, vužgala je suhe trěske. Za kratko vrěme opazilo se je, da jo na městu, gde je stajalo kamenje, počela izvirati voda, — a kad su ju iztražili, našli su, da sadržaje sumpurno kiseli željezni oxydul i magnesia oxyd.

Nesreća vu Palermu.

Dne 14. juliša slavili su vu Palermu dan sv. Rozalije, zagovornice varaša. Pri slavi razpočil se je jeden mužar i od razpočenoga mužara vubijene su četiri osobe, a sedem ih je ranjeno.

Radnje pri željeznih vratih na Dunavu.

Prešestne subote opet su radnje kod regulacije željeznih vratih na Dunavu znatno napredovale, poklam kam je kod pećine Greben, koja je silno suzivala Dunav, razpršeno 12.000 kubičnih metarah stonah — Za la manje pećine upotrebilo se je 80 centih dinamita, a Dunav je nakon zapaljena laguma hital slape (valove) od 3 do 4 metra visoko. Nigdo se nije smel približiti mjestu razpršivanja na jeden kilometer daleko. Istom nakon 12 vurah kak se je lagum vužgal, strovalile su se ogromne kamenite stěne vu vodu.

Princ vu klostru.

Iz Leibciga javljaju: Izvanredno je iznenadila věst, da je saksonski princ Maks, sin kraljevoga brata Gjure, ostavil soldačku službu ter stupil vu klvster Eichstädt vu Bavorskoj. Princ je vezda 23 ljet star. Veli se, da ga je na ov korak nagovoril biskup Wohl iz Drazdjanah.

Probal se vubiti.

Vu Budimpešti pokušal se je pred par dnevi strelitv kaprol 37. pesacke regimente

Ernst Friedrich, sin penzioniranoga generala. Pokedob je upotrebil hudi revolver, nise je teško ranil. Veli se, da je počinil delo, ar je bil degradovan i jer su ga prěčili da pojde vu indijsku vojsku.

Stražmeštri koji kradu.

Iz Šoprona javljaju: Sigmund Lederer i Aleksander Geiger, obedoa stražmaštri 18. honvédskega pěšačkoga bataljuna, proneverili su vekše svote svojega bataljuna, pak su zatim pobešli. Geigera su vlovili ovdj, a Lederera vu Gradcu.

Srbske financije.

Monopolni brutto dohedki Srbije donesli su vu prvom pol ljeta 1893. svotu od 8.103.076 dinarah. Monopol duhana donesil je 4.464.844 dinara, monopol soli 1.565.104 dinara i državne željeznice 2.073.128 dinara. Dožina željeznica iznosi 540 kilometrah, te je po tom po kilometru nuter došlo 384 dinara.

Grob i tělo Aleksandra Velikoga.

Neki dan donesle su englezke novine věst, da je nekakov de Grant vu Aleksandriji odkril grufta i tělo Aleksandra Velikoga i Kleopatre. Na ovu věst pridodaje jeden bečki list, da ga ona zmišljava na anekdotu o nekojem englezkom muzeumu, gde su pokažovali dve glave (lubanje) Šakespeareove, a kad bi ih koji od pohodnikah pazljivo na to vćnil, odgovoril bi mu vodja, da je jedna lubanja iz Shakespeareove mladosti, a druga iz muževne dobe. Nekaj spodobnoga dogadja se i s Aleksandrom Velikim, Do vezda se je obćenito mislilo, pisalo i vććilo, da je Aleksander Veliki pokopan vu Babilonu, gde je vumrl. Ovdud ga je dva ljeta kesneše Ptolomej prenesel velikom dikom vu Egiptom i pokopal vu Memfisu. Kesneše su mrtvo tělo prenesli vu Aleksandriju ter su ga pokopali vu sjajnom hramu, odkud su Englianci ljeta 1802. sarkofag (raku) odnesli vu London, — ter se on još i denes ondi nahadja, kak se to dokazuje izpravami. Vezda se pita, koji Aleksander (ili njegov sarkofag) je prevežen ljeta 1802. vu

„Rajši bi se dala zatući“ — zakriči košaraška — „nego da bi se takovoj bedastoći pokorila. — Ti grubjan, ti . . . i sada su samo oni fini tituluši tekli, kakve pri takovih prilikah žene mužem znaju davati.

„Jeli je to vriedno,“ — veli sused — „da zaradi takove malenkosti tolika svadja med zakonskemi ljudji postane!“ — I kad znjimi nikaj nije mogel obaviti, ostavi je u svadji i otide domov.

Doma pripoveda svojoj ženi dogodjaj pri susedu te se čudi, da je za takovu bedastoću moglo do batin dojtj.

„Baš krivo nije imala naša suseda“ — veli žena — „jer to je njegova hmanjica, da je od nje potrebuval, da bu ona za njim brbrala njegov: Hvala Bogu, koš je gotov. Prav ju vććinila, da nije hotela reći. I ja bi isto tak napravila.“

„Je moja draga“ — odgovori muž — „ali ona kakti žena mora svojemu mužu pokorna biti, pak zato. . .“

„Tko mora biti svojemu mužu pokorna?“ — pretrgne ga žena. — „Ja bi se u takovoj prilici muža baš tak bojala, kak i ona.

— Prav je vććinila, da ga nije posluh-nula.“ —

„Pak kaj ti nebi rekla: hvala Bogu, koš je gotov, da bi tj ja zapovedal?“ — zapita muž.

„Nebi — vtruc nebi!“ odgovori ona.

„Anda sad odmah da rečeš: hvala Bogu koš je gotov, ili buš vidla kaj bu.“ — veli muž.

„Na, to tebi“ — pokaže mu figu. — „Ja bi ga ipak rada vidla, tko bi mene na to mogel primorati,“ veli ona.

„Ja bum te primoral, koj sem tvoj muž i tvoj gospodar. Mahom reći!“

Ona mu opet pokaže figu, a on zgrabi paličku pak puf po babi. Žena kriči: „Ti lump, ti pes i Bog zna kaj sve još, a susedi se opet skupa zbeže te je miriju. Potlam dojdjući domov samo je od toga spomenek, žene pri svakoj biži daju košaraški prav, posvade se kak i suseda košaraševa s svojemi mužji i do večera su sve žene cieloga sela bile bite za to, jer nisu hotele reći na zapoved: „Hvala Bogu koš je gotov.“

To se je zgodilo pred križevom on dan, a na križevu je pri sv. Križu u Subotičkoj fari veliko prošćenje i senjem bil, tam su došli sejmari od svih krajev i cieloga medjimurja. Med ostalim spomenkom je i to došlo na red, kak su večera u selu N. sve žene od svojih mužev bile bite zato, jer nisu hotele na zapoved mužev reći: „Hvala Bogu koš je gotov,“ — nego su tvrdo-korno košaraševoj ženi, pri kojoj je početak bil, prav dale, da se je ona tomu suprotivila.

Sejmari pošavši domov povedali su svojim ženam novi ovinu, a žene su opet onem ženam prav davale. Rieč po rieč i za osam dni su svi medjimurci sa svojemi ženami bili u svadji i sve žene su bile bite, jer na isti način kak i one prve, nisu hotele na zapoved reći: „Hvala Bogu koš je gotov.“ —

Jeli je taj koš poslie odisel prek na magjarske i prek na horvatske žene, nije mi poznano, jer je tomu već jako dugo; kaj se je to pripetilo. — Ako se je. —

Em. Kollay.

London, — a koji je denes otkriven? Nije li morti onda nadjeno samo telo mladoga, a vezda staroga Aleksandra? Ili je gdo senjal?

Veliki ogenj.

Veliki ogenj bil je vu Mura Csányu (Goricsan) 22-ga o. m. Izgorelo je 49 stanovnikom hiže, gospodarstvena stanja, drva, žito, krma, oprava i t. d. Susedne občine došle su špricalkami na pomoć, ali pokedob je veliki veter puhal, nikaj nije bilo pomoći. Tam su bili ognjogasci iz Letenye, Hodosan, Prelok, Mura-Király, Dráva-Egyház Draskovec. Nesreća je vnoge i vnoge dostigla. Prosimo va ime nesrećnih susedne občine i druge dobročudne ljude, naj svoje dare pošleju za pogorelee vu nesrećnu občinu.

Strēla vudrila vu željeznički cug.

Iz Bruselju javljaju 15. o. m.: Velika oluja (viher) bēsnila je predevčerom nad celom severnom Belgijom. Pri tom se je dogodilo, da je vudrila strēla vu osobni vlak (cug), koji je iz Antverpena išel vu Bruselj. Strēla je omamila strojovodju (mašinfirera) i grijača ter je cug dugo vremena se žuril prez vodje. Komaj pred samom bluzjom postajom (banhofom) došli su k sebi obedva i zastavili sa cuga. Da su još samo par časov (minut) ležali vu omeglenju, bila bi se dogodila strašna nesreća.

Vkanjitel Adutt.

Vkanjitel Adutt i njegovi pojaši Ben venisti i Weiss, koji su lani vu decembru krivotvorili (folšali) vu Beču vekslinov za 81.000 for. na ime tvrde (firme) Russo ter kvarno vđinili austro-magjarsku banku, za tim pobegli vu Ameriku, od kud su izručeni austrijanskim sudom, osudjeni su pred par dnevi vu Beču i to: Adutt na 6 ljet, Benvenisti na 7 ljet, a Weiss na 5 ljet težke tamnice (voze), na naknadu kvara banki i nakon pretrpljene kaštige stavljeni pod redarstveni nadzor.

Kratke novosti.

— Iz Temešvara javljaju, da je ekonom Arkadij Tutun vu Skeusu nakon vjenčanja

II.

Hitro se je znašel.

Nekoja starovična, grbava i dosta grda „stara frajla“ se je jednoč po jednem znamenitem i glasovitem malaru dala malati. Jerbo pak je ktomu bila i skupa, t. j. novci joj nisu lahko od ruk išli — pogadjala se je i prepogadjala z malarom za taj svoj portré, dok se je tandem negda za deset cekinov pogodila.

Malar je kipa pričel malati, kipa je zgotovil i kakti vrstni malar, gospodičnu trefil, kak da bi tu živa stala. Donese kipa gospodični, a ova kad ga zagleda prestraši se nad grdotom svoje peršone. Kip je bil dakako gospodični na toliko sličan, samo da nije pregovoril. Grdi je doduše bil obraz i tieli grbavo na kipu, ali tomu malar nije bil kriv, da je gospodična u naravi takova bila. On, ako ju je hotel trefiti, moral ju je tak grdu i puklavu namalati, kakova je izbilja i bila.

Kad je anda gospodična vidla, da ju malar nikaj liepšu nije hotel namalati, nego

(po zdavanju) obnorel i nožem prebol svoju mladu ženu. —

— Kvar, kaj je nanesel požar (ogenj) 18. juliša vu Londonu, čeni se na dva milijuna funtih šterlingah. Izgorelo je 25 velikih trgovečkih hižah sa vsimi skladišti (magazini) —

— Vu Meki je prežestni tjeden vumrlo 1535 ljudih od kolere. —

— Varaš Husjatin na galičko ruskoj grauvici vekšim djelom je 14. juliša izgorel. —

— Kraljica regentica španjolska, Marija Krittina, krenula je sa svojom familijom 18. juliša iz Madrida vu svoj novi dvor „Miramar“ kod San Sebastiana. —

— Vu Braziliji pojavila se je opet žuta zimica. —

— Folišne petdesetače banjke. Iz Trsta javljaju: Vu Kormonsu vlovljen je zloglasni kriomčar (švercer) Toddone, koga su zatekli kak je hotel izdati folšnu austrijsku petdesetaču. Njegov pajdaš Zacco, kod koga su videli još 17 takvih folišnih bankah, po bēgel je. —

— Službeni listi vu Budimpešti i Beču proglasili su ministerijalsku naredbu, kojom se do dalnje odredbe prepoveda iz monarhije izvoz sēna, slame, sečke i deteljice. Naredba stupa odmah vu krēpost. —

M o l b a.

Dne 3. i 4. srpnja uništio je led i užasna oluja sav ovogodišnji prirod žiteljem poreznih občina Voča i Družkovac. Taj narod živi od gorica, a kada mu toga prihoda nestane i izgubi još i ono malo, što bi mu livada i oranica dati imala, tada mu prieti — glad. Kako je led ne dvie stope visine pokrio spomenutih dana gorice, njive i livade, narod u neopisivom očajanju sdvajao i sada dolazi prositi zalogaj kruha, da živi. Što će biti stopram u zimi!

U upravnoj občini Maruševac ustrojio se je odmah odbor za sabiranje milodara,

je izbilja i bila, malo se u svojoj ženskoj taštini razsrdi te se prieme proti prije včinjenoj pogodbi opet za kip pogadjati, te s kajkako zemi zgovori mu obeča za kip samo šest cekinov.

Ali malar od prije pogodjene svote niti krajcar nije hotel pustiti, već je rekel, da rajši kip za se zadrži, ako gospodična neće toliko platiti, za koliko se je pogodila.

„Ali kaj budu oni z mojim kipom, koja Njih sigurno nikaj neinteressiram?“ zapita ga gospodična.

„Nek mi odproste milostiva gospodična“ — odgovori on. — „Ja tomu kipu samo primalam još zafrknjen rep, pak ga bum mogel kakti morsku mačku čisto lahko prodati.“

Narēvski, da se je malar dobro znašel, jer skupa stara je hitro pogodjenu šumu izplatila i kip vzela, za da nedojde kakti morska mačka na prodaju.

Em. Kollay.

al. kr, kot oblaet u Ivancu pod brojem 4253 opunovlastila ga, da se za nastradale brine, i u isti čas grozne nesreće priskoće u pomoć plemenite obitelji BOMBELLES i PONGRAC, svaka sa 150 for, da se nevolja ublaži. Bog im naplatio!

Ali ovaj odbor dobro znađe, da svaki svomu ruku pruža, da rod rodu žurno u pomoć dolazi, da se plemeni to srdce rado smiluje sirotinji, zato u javnosti svesrdno preporuča milosti dobrih ljudi nebogi, težko izkušani narod, da mu milodar pruže oni, koje Bog naš Veliki od nesreće je sačuvao i obiljnije nadario, a od kojih ga rod u pogibelji glada suznim okom prosi.

Račun o primitku i izdatku će se u javnosti pri občiti.

Odbor za sabiranje milodara olujom i tučom postradalih.

Maruševac (p. Vinica) dne 13. srpnja 1893.

Nekaj za kratek čas.

Otec: Idi vnu lvek i pogledaj, jeli ljepo vreme? —

Ivek: (Kad se je za čas povrnul v hižu): Japica, vuni je silen veter.“ —

Otec: Kak si to spazil?“ —

Ivek: Gledi samo, kak se niše rep našega psa.“ —

Jeden doktor dobil je kesno na večer kartu jednoga kolege (doktora), koji mu piše: „Dojoi vsikak vu našu oštariju, fali nam tretji za ferbl.“

„Draga Emilija,“ rekel je on svojoj tovarušici, „zoveju me!“

Tovarušica: Kaj je tak pogibeljen slučaj?

Doktor: I to kak! Već su dva doktori ondi.

B a t r i v o s t.

Žena tovarušu: Oh jaj meni tužno, kaj si se opet napil? To nesrečno vino spravilo te bude vu grob.

Tovaruš: Batrivi se semo, draga ma ženica, pak se naj srditi, ar ti to nikaj nehasni, znaš, da vsaka smrt ima svoj zrok.

Muš: Gospon doktor, gospon doktor, meni je neverna moja tovarušica.

Doktor: Tak? pokažite mi jezik.

P r e d s u d o m.

Prezeš: Vi ste anda vumrili svoju ženu? Kaj bude te naprvo dali za polesšicu.

Obtuženik: To, da bi i onak vumrla.

Sudec: Kak vam je ime?

Obtoženic: Fran ca Halić.

Sudec: V as otec?

Obtoženica: Počiva vu grobu.

Sudec: A kaj je prvlje delal?

Obtoženica: Živel je.

Složil:

Glád Ferencz.

>The Gresham<

Pri >The Gresham< zvanom london-skom družtvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu veku ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenute družtvo zplati onu svotu, na koju je bil ist osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći nivot ženskah i decah osigurati. Ovo družtvo na svoje glavno upravništvo vu Budapeštu.

LOTERIJA. Buda 22-ga juliša 1893. 61 36 42 77 81

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m-mázsa.	1 m-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6.50	7.—
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrž	5.25	5.75
Kukuricza 6	Kuruza stari	—	—
" uj	" novi	5	40
Árpa	Ječmen	5.—	7.25
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga >	> zúti	4	25
Vegyes >	> zméšan	4	—

VASUTI MENETREND

CSAKTORNYAN.

Indul	Napszaka	Ora	Perca	Gyors-pósta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
"	Délben	11	39	postav.
"	Éjjel	10	07	"
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
"	Délután	4	15	"
"	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varazsdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Egerszeg felé:	Reggel	5	05	"
"	Délután	4	30	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
"	Délben	11	29	postav.
"	Éjjel	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
"	Délelőtt	11	17	"
"	Délután	3	59	"
"	Este	9	30	"
Egerszeg felől	Délelőtt	9	30	"
"	Este	9	40	"

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördök és csakhamar ki alszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisító it selyem (mely zsiros színű-szallónás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telitetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördök, csak meggörbül. Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, hához szállítva, póstabérés vámmmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való (akár egész végekbe levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk

2671 tkvi 893.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak — Pollák Fülöp és neje, Fűrst Zsófia hodosáni lakosok elleni végrehajtási ügyében 39 frt 46 1/2 kr. tőke, ennek 1877. szeptember 24-től járó 6% kamatai, 3 frt 80 kr. végrehajtási és 7 frt 80 kr. 4894/892. sz. árverés kérésű költség behajtása céljából a n.-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő, a hodosáni 1104. sz. tkvben A † 1549. hrsz. a ingatlan 581 frt becsárban

1893. évi augusztus hó 14-ikén d. e. 10 órakor

Hodosán község házánál Dr. Tuboly Gyula ügyvéd, nagy-kanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó újabb nyilvános árverésen elfognak adatni. — Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő kö-

teles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételek meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsajtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál és Hodosán község előljárási osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál 1893. évi június hó 14-én. 851 1—1.

Todor József
vegyeskereskedésében
850 2- Csáktornyán
egy tanonc
azonnal felvétetik.

Ház föld és rét eladás.
Mura-Szt-Márián néhai Kohn Miksa-féle
LAKHÁZ
továbbá
szántóföld és rét
szabad kézből
azonnal eladó
esetleg
bérbe adandó.
Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos:
Uj. Neumann Miksa
847 3—3 Csáktornyán.

Pályázati hirdetmény.
Mura-vidi (Zalamegye, posta helyben) r. kath. népiskolához **365** frt. készpénz, egy hold szántóföld haszonélvezete és butorozott szobával javadalmazott
TANÍTÓI ÁLLOMÁSRA
folyó évi augusztus hó 15-ik napjáig pályázat hirdettetik.
Tannyelv **magyar**, de a muraközi horvát nyelv ismerete is megkívántatik. — Kérvények főt. **Golub János** plébános urhoz intézendők.
Mura-Vid, 1893. július 25-én.
BABICS GÁBOR
JEGYZŐ.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Olesó árak.

LEÍRÁSOK INGYEN.

Igazgatóság: Bad Radlein, Styria.

Főraktár Budapest, V. ker., Lipót-körút 21-a.

Raktár Csáktornya: Tódor József urnál. 802 9-10

Sörtelepeket

kíván felállítani délmagyarország legnagyobb és legrégebb versenyes söröződjé magyarhon minden városában.

Jégverem és megfelelő biztosíték megkivántatik.

Szives ajánlatok

Dratsay Lajos, Arad

848 3-3

czimzendők.

Bérbeadó lakhelyiségek.

Zágrábi káptalan bérbe adja **Varasd-Topliczán** a következő

LAKHELYISÉGEKET

ugymint: 1-ször ahol jelenleg a **gyógyszertár** van még pedig

1894. JANUÁR 1-TŐL

ezen helyiségek a **gyógyházba, (Curhaus) az 1-ső sz. hotelban, Varasd-Toplicza legkellemesebb és legalkalmasabb pontján** lévén, mely igen alkalmas bolti helyiségnek, finomabb tárgyak, arany stb. elárúsítására. Aki ezen helyiséget bérbe venni óhajtja, ugy ebbeli ajánlatát 5% bánatpénzzel (vadium) ellátva és lepecsételve az ottani (Var.-Topliczi) uradalmi irodába adja be. — 2-ször

EGY LAKHÁZ

mely négy szoba, konyha, éléskamra, istálló és félszerből áll,

ez időszertint a m. kir. postahivatal van benne, ezen épület

1. évi október 1-től adandó bérbe.

Aki ezen lakházat a melléképületekkel együtt bérbe venni óhajtja, szinte lepecsételt ajánlatát 5% bánatpénzzel ellátva

1. évi augusztus hó végéig

a fenti irodába adja át, ahol mindkét bérbeadandó helyiségekről a közelebbi feltételek megtudhatók.

Zágráb, 1893. július 4-én.

849 2-3. **Káptalani uradalmak igazgatósága.**

Olasz vörös kereszt sorsjegyek.
Főnyeremény 15.000 lira.

Huzás augusztus 1-én.

Eredeti sorsjegyek készpénzfizetés mellett vagy részletfizetésre a legelőnyösebben.

Bank és váltó-üzlet

3% os földhítel sorsjegyek.

1-ső kibocsájtás.

Főnyeremény 45.000 frt.

Huzás augusztus 16-án.

Igervény 1 frt és 50 kr bélyeg.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

5% os 1860-iki állam sorsjegyek.

Főnyeremény 300.000 frt.

Sorozat huzás augusztus 1-én.

Egész sorsjegyre 14 frt 50 kr.) és 50 kr bélyeg
Otlet " 4 frt)

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdei ügyletek
közvetítettnek.

Osztrák hitel sorsjegyek.

Főnyeremény 150.000 frt.

Huzás szeptember 1-én.

Igervény 4.50 frt és 50 kr. bélyeg

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfolyamértéig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legméltányosabban eszközölünk.